

VERSLAG bijeenkomst van de commissie nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening van 10 december 2007

Aanwezig:

J.W.R. van Lunteren (voorzitter), mw.mr. D.M.D. van Cooten, mw.drs. R.K. Dik-Faber, mw.mr. K.J. Fokker, mw.drs. N.M. van Gemert, H. Jungen, J. Kloppenborg, drs. R.W. Krol (gedeputeerde, tot ca. 16.30 uur), J. van de Lagemaat, ir. R.J. Martens, drs. T.G.P.M. Ruijs (tot ca. 17.00 uur), drs. H. Schoen (griffier), R. Schulz, ir. M. Snyders, drs. W. Vos (projectleider invoering nWro) en drs. R.E. de Vries;
mw. G. van Weerd (verslag);

Met kennisgeving afwezig:

E.R.M. Balemans, mw.ir. A.A. Swets en mw.drs. C. Verkleij-Torenbeek.

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering.

De berichten van verhindering worden doorgenomen.

2. Verslag bijeenkomst d.d. 19 november 2007

Het verslag van deze bijeenkomst wordt vastgesteld.

*** *Rol van de leden van de ad hoc commissie nWro in P.S.:***

De voorzitter gaat ervan uit dat de leden van de commissie nWro zich committeren aan het uiteindelijke rapport dat door deze commissie wordt uitgebracht. Uiteraard zijn de statenfracties vrij in hun beoordeling van dat rapport.

De heer Ruijs vindt dit een moeilijk punt. P.S.-leden moeten een eigen standpunt kunnen innemen en behoeven zich wat hem betreft niet vooraf aan een bepaalde visie te committeren. In de Staten moet een open discussie worden gevoerd. Ook de leden van de commissie nWro dienen zich primair door hun P.S.-rol te laten leiden en niet door hun commissierol.

De voorzitter stelt nadrukkelijk dat politieke besluitvorming niet in deze commissie, maar in P.S. dient plaats te vinden.

De heer De Vries memoreert dat de werkwijze van de ad hoc commissie Bouwstagnatie uitstekend heeft gefunctioneerd. De afspraak was toen dat leden van de commissie Bouwstagnatie tijdens de beraadslagingen in de commissie R&G en in P.S. niet als woordvoerders van de fracties zouden optreden. Hij stelt voor deze werkwijze ook voor de commissie nWro aan te houden. De heer Ruijs sluit zich hierbij aan.

Na deze discussie wordt besloten dat de leden van de commissie nWro tijdens de behandeling van het rapport over de invoering van de nWro in de commissie RGW en in P.S. niet als woordvoerders van hun fractie zullen optreden.

3. Plan van Aanpak versie 29 november 2007

De voorzitter stelt voor dit plan te bestempelen tot het werkdocument van de commissie nWro.

De heer Martens constateert dat de Uitvoering Beleidslijn niet meer in dit Plan van Aanpak terugkomt. Hij is van mening dat ook dit document met P.S. moet worden besproken.

De heer Krol geeft aan dat P.S. eerst de Beleidslijn (feitelijk een kaderstelling) moeten vaststellen. Vervolgens zullen G.S. een Uitvoering Beleidslijn opstellen. Hij gaat ervan uit dat, wanneer de Beleidslijn helder en duidelijk van inhoud is, de Uitvoering Beleidslijn dat ook zal zijn. Overigens heeft hij er geen bezwaar tegen om de Uitvoering Beleidslijn ter kennisneming aan de commissie nWro te presenteren. Aldus wordt besloten.

De voorzitter constateert vervolgens dat de commissie, met inachtneming van het voorgaande punt, instemt met dit Plan van Aanpak en dit als werkdocument gaat beschouwen.

4. Kansen en risico's voor de provincie met de nieuwe Wet ruimtelijke ordening

De heer mr. A.A.J. de Gier (universitair hoofddocent ruimtelijk bestuursrecht Universiteit van Utrecht) houdt aan de hand van sheets een presentatie over de consequenties van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening. De sheets worden als bijlagen bij het verslag van deze vergadering gevoegd.

O.a. komt tijdens de presentatie het volgende naar voren:

- * Het is niet onmogelijk dat de invoering van de nieuwe Wet (voorzien op 1 juli 2008) opnieuw wordt uitgesteld.
- * Het definiëren van het provinciale belang blijkt in de praktijk een nogal diffuse zaak te zijn; ook voor de Bestuursrechter is dat niet altijd inzichtelijk. Een zaak, die een gemeentegrens overstijgt, kan een provinciaal belang hebben. Echter, wanneer twee of meer gemeenten een oplossing vinden voor een probleem, dan is het nog maar de vraag of er sprake is van een provinciaal belang.
De heer De Gier voorziet niet zozeer problemen met het motiveren van het provinciale belang, wel voorziet hij dat de provincie wellicht onvoldoende in staat zal zijn duidelijk te maken welk beleid wordt voorgestaan. Toch is een adequate en scherpe motivering van het provinciebeleid en het provinciebelang noodzakelijk, juist omdat er in de nieuwe wet zwaardere instrumenten door de provincie kunnen worden ingezet. Bij een reactieve aanwijzing (feitelijk een vetorecht van de provincie) moet de grondslag heel exact geformuleerd worden.
Niet alle huidige overwegingen van de provincie, die worden ingezet voor het onthouden van goedkeuring aan een bestemmingsplan, zullen in de toekomst nog acceptabel zijn.
- * De provincie beschikt over een scala aan instrumentarium om de provinciale belangen te toetsen, maar toch heeft de provincie naar zijn mening in de nieuwe wet “moeten inleveren” nu de goedkeuringsbevoegdheid van G.S. is komen te vervallen.
De proactieve en reactieve aanwijzing van de provincie mogen alleen worden gebruikt “indien de provinciebelangen dat vereisen”. Actieve interventie door de provincie levert meer risico op. Ook vereist een proactieve aanwijzing aanzienlijk meer motiveringslast.
- * De juridische status van de Structuurvisie is niet geheel duidelijk. Enerzijds stelt het rijk dat het om een indicatief plan gaat, anderzijds krijgt de provincie richting gemeenten wel de beschikking over de nodige interventiemiddelen. Die interventiemiddelen mogen niet blanco worden ingezet, maar vereisen een uitermate goed motiveringsbesluit.
- * De formulering van de Beleidslijn vraagt om grote zorgvuldigheid. Wanneer een gemeentelijk bestemmingsplan op een onderdeel niet zou aansluiten bij de Beleidslijn (ten aanzien van bv. natuurwaarden) dan is het mogelijk dat burgers het college van G.S. verzoeken een reactieve aanwijzing toe te passen.
- * De Beleidslijn wordt voor de eigen bevoegdheden van de provincie opgesteld. P.S. zijn kaderstellend en stellen de Beleidslijn vast, terwijl G.S. verantwoordelijk zijn voor de Uitvoering Beleidslijn. Overigens vindt de heer De Gier een stringente scheiding tussen beide

verantwoordelijkheden wat kunstmatig aandoen. Het gaat hier immers om het bestuur van de provincie Utrecht.

De voorzitter geeft gelegenheid voor het stellen van vragen:

Mevrouw Dik verwijst naar het rapport van de commissie Oosting over vermindering van het toezicht in het kader van de nWro. Niet uitgesloten wordt dat de reactieve aanwijzing uiteindelijk komt te vervallen. Zij vraagt of het rapport van de commissie Oosting vertraging kan opleveren voor de nWro.

De heer De Gier is niet bekend met het rapport van de commissie Oosting. Hij weet dat er veel te doen is over de rol van de provincies maar hij gaat ervan uit dat een en ander niet opnieuw ter discussie wordt gesteld.

Mevrouw Van Cooten voegt eraan toe dat de regering nog een standpunt over het rapport van de commissie Oosting moet innemen. Inderdaad is over de reactieve aanwijzing het laatste woord nog niet gezegd. Het is niet waarschijnlijk dat genoemd rapport op korte termijn gevolgen zal hebben voor de nieuwe Wro.

De heer De Vries begrijpt dat met deze nieuwe Wro een goede samenwerking tussen gemeenten en provincie wordt beoogd, terwijl tegelijkertijd wordt voorzien in een instrumentarium dat door de provincie kan worden ingezet om geschillen met gemeenten bij de rechter te beslechten. Hij vreest dat er door deze nieuwe wet de nodige geschillen bij de bestuursrechter zullen belanden, ook om afbakening van bevoegdheden tussen de verschillende overheidslagen duidelijk te krijgen.

De heer De Gier meent dat het gebruik van de interventiebevoegdheid van de provincie inderdaad tot meer controverses kan leiden; in die zin kan de wet ook wel conflictbevorderend werken.

Mevrouw Fokker memoreert dat het rijk 13 nationale belangen in AMvB's gaat borgen. Haar vraag is welke ruimte er nog voor de provincie in de Structuurvisie overblijft.

De heer De Gier antwoordt dat naarmate het rijk meer zaken in detail gaat regelen, er minder ruimte voor de provincie over zal blijven. Het rijk gaat AMvB's opstellen maar draagt de provincies vervolgens op om verordeningen op te stellen ("gooit het bij provincies over de schutting"). Het is de vraag in hoeverre dat naar tevredenheid gaat functioneren.

De heer Krol acht het aannemelijk dat het rijk in de toekomst meerdere AMvB's zal gaan opstellen. Het rijk zal alleen een AMvB opstellen, wanneer er een rijksbelang in het geding is, bv. de EHS. Op zich kan niemand daar tegen zijn.

De heer Kloppenborg geeft aan dat, behalve gemeente, provincie en rijk, ook de burger een (juridische) speler wordt op het gebied van de nWro. Ook de burger kan het provinciale belang gaan verwoorden.

De heer De Gier antwoordt dat dit niet nieuw is. Ook bij de huidige WRO heeft de burger beroepsmogelijkheden wanneer hij rechtstreeks in zijn belang getroffen wordt.

Op vragen van de heer V.d. Lagemaat, of de burger bij planschade eerst moet nagaan of er sprake is van een rijksbelang, een gemeentelijk belang of van een provinciaal belang, antwoordt de heer Vos dat de nieuwe Wro voor de burgers niet echt inzichtelijk zal zijn. Overigens kunnen burgers planschade bij gemeenten indienen; zonodig zullen gemeenten een en ander naar een andere overheidslaag doorverwijzen.

De heer De Gier voegt eraan toe dat er in principe geen beroep mogelijk is tegen een aanwijzing (tenzij het om een zeer concrete aanwijzing -zoals een locatie- gaat).

Op vragen van de heer Ruijs antwoordt de heer De Gier dat de burgers, via berichten in streek- of dagbladen, inderdaad geïnformeerd moeten worden over nieuwe of gewijzigde appellatiemogelijkheden in het kader van de nWro.

De heer Snyders constateert dat de commissie de nodige vragen heeft over het proces en de actoren in relatie tot de nWro. Hij vraagt of daarover een stroomschema kan worden opgesteld in relatie tot de rol en de positie van de provincie.

De voorzitter zegt toe dat hij daar later op zal terugkomen.

5. Discussie over de sturingsfilosofie en de rollen van de provincie aan de hand van een casus (de nieuwe verbindingsweg Bunnik-Houten)

*** *Sturingsfilosofie***

De heer Vos licht toe dat de nota Ruimte uitgaat van de filosofie: “decentraal wat kan, centraal wat moet”. Die filosofie kan door de provincie actief, maar ook passief worden opgepakt. Wanneer de provincie kiest voor decentrale sturing, dan wordt veel aan gemeenten overgelaten. Wanneer de provincie kiest voor centrale sturing, dan houdt dat in dat actief op provinciale belangen wordt gestuurd. Hij vraagt hoe P.S. de rol van de provincie wil gaan invullen.

De heer Martens zou voor wat betreft de sturingsfilosofie van de provincie bij voorkeur uit meerdere modellen willen kiezen. Wanneer expliciet gekozen wordt voor een decentrale insteek, dan wordt de rol van de provincie wel erg minimaal. Hij vindt het wel belangrijk dat de belangen van de provincie vooraf duidelijk worden gedefinieerd.

De heer Snyders sluit zich daarbij aan. Duidelijk moet zijn, ook voor gemeenten, waarop de provincie stuurt en welke randvoorwaarden dienaangaande worden gehanteerd. Het is van belang dat provincie en gemeenten al in een vroeg stadium met elkaar gaan optrekken. Dit alles moet uiteindelijk leiden tot optimalisering van processen, zodanig, dat de kwaliteit van de ruimtelijke ordening verbetert.

De heer Vos begrijpt dat de commissie eerst wil inzetten op het scherp definiëren van de provinciale belangen en vervolgens hecht aan een goede samenwerking met gemeenten. Hij wijst erop dat, wanneer de provincie een proactieve benadering voorstaat, dit wel moet worden waargemaakt.

De heer Snyders meent dat de provincie in de ruimtelijke ontwikkelingen geen harde regierol meer in handen heeft, zodat oplossingen vooral door middel van samenwerking tot stand moeten komen. De provincie heeft de taak om de standpunten van de burgers en de helicopterview van de overheid zoveel mogelijk bijeen te brengen.

Nogmaals vraagt hij om een stroomschema voor wat betreft proces, bevoegdheden en rollen van actoren.

Mevrouw Fokker memoreert dat het huidige streekplan van de provincie duidelijke uitgangspunten bevat, bv. ten aanzien van compact bouwen. In die zin behoeft het wiel niet opnieuw uitgevonden te worden.

De heer Kloppenborg sluit daarbij aan dat het streekplan, geldig tot 2015, een hele duidelijke visie heeft. Het gaat er nu om dat het streekplan nWro-proof wordt gemaakt.

Ontwikkelingsplanologie houdt in dat partners in het ruimtelijke proces (met definiëring van een boven- en een ondergrens) gezamenlijk optrekken.

De heer Martens meent dat de provincie in het proces “meer aan de voorkant moet gaan zitten”, temeer daar er nu vooral op kwaliteitsaspecten getoetst moet worden.

De heer Snyders vindt het belangrijk dat de provincie snel met gemeenten meedenkt over ruimtelijke oplossingen. Wat hem betreft moet de provincie de machtsmiddelen zoveel mogelijk achterwege laten. Tegelijkertijd dient de provincie gemeenten met know how en expertise te steunen.

De heer Krol merkt op dat, ook wanneer gewerkt wordt volgens het model van de ontwikkelingsplanologie (zoals bij het project Hart van de Heuvelrug), het toch kan gebeuren dat partijen na enkele jaren uiteindelijk niet tot overeenstemming komen. De vraag is dan hoe de provincie met het nieuwe instrumentarium omgaat. De provincie heeft niet veel andere mogelijkheden dan tot interventie over te gaan. Dat kan tot meer conflicten met gemeenten leiden en een andere verhouding met gemeenten opleveren. Het is zaak dat P.S. en G.S. hierover goed gaan nadenken.

Mevrouw Van Gemert plaatst een kritische kanttekening bij de filosofie: “decentraal wat kan, centraal wat moet.” Zij heeft toch voorkeur voor meer centrale sturing.

De heer De Vries gaat ervan uit dat de rode en groene contouren ook in de toekomst instrumenten blijven van de provincie die richting gemeenten kunnen worden ingezet. Hij is daar voorstander van, omdat dit partijen over en weer dwingt tot het maken van heldere afspraken.

De heer Vos geeft aan dat de provincie niet kan sturen op de inhoud van de rode contour.

De heer Martens begrijpt dat de invulling van de rode contour primair tot de bevoegdheid van gemeenten behoort. Echter, wanneer het gaat om een baggerstort of woningbouw, is het wel zaak dat de provincie concreet een locatie gaat benoemen. De praktijk wijst uit dat gemeenten in dergelijke situaties vooral naar elkaar wijzen. Hij vraagt of de provincie ook in de nWro de mogelijkheid heeft om in die gevallen een concrete locatie aan te wijzen. De heer Vos bevestigt dit.

De heer De Vries wijst in dit verband ook op de opvatting van de gemeente Woerden inzake woningbouw versus de visie terzake van de NV Utrecht. Zijn vraag is of moet worden vastgehouden aan de visie van de provincie of zal de provincie niets ondernemen, indien Woerden de woningbouw binnen de rode contour gaat realiseren?

Mevrouw Van Gemert begrijpt dat het rijk 13 AMvB's gaat opstellen, daar waar het gaat om rijksbelangen. Zij vraagt of de provincie ook de mogelijkheid heeft om AMvB's/verordeningen op te stellen die vervolgens door gemeenten worden uitgevoerd. De voorzitter is daarvan geen voorstander. Het gaat er nu om dat P.S. kaders benoemen die aan G.S. worden meegegeven voor de wijze waarop de provincie met de nieuwe Wro wil omgaan.

De heer Kloppenborg vindt het belangrijk dat ook wordt nagedacht over de relatie tussen de Handleiding Bestemmingsplannen en de verordening.

Mevrouw Van Cooten meent dat het streekplan wordt Wro-proof gemaakt door de Beleidslijn. De Handleiding Bestemmingsplannen zal Wro-proof gemaakt worden door de Uitvoering Beleidslijn (binnen de door PS gestelde kaders).

* ***Rollen van de provincie***

Mevrouw Dik signaleert dat de meeste gemeenteraden weinig of niets weten van de nWro; zij zullen door de invoering van deze wet waarschijnlijk erg overvallen worden.

De voorzitter beaamt dit. Hij geeft aan dat deze commissie ook de taak heeft om met de gemeenteraden over de nieuwe Wro te gaan communiceren.

De heer Vos wijst erop dat het rijk verantwoordelijk is voor de communicatie over de nWro terwijl de provincie vooral de rol en taak van de provincie in de nieuwe wet dient toe te lichten.

De voorzitter zegt toe dat, wanneer het proces wat verder gevorderd is, er een voorstel aan deze commissie zal worden voorgelegd over de wijze waarop P.S. de gemeenteraden over de

nieuwe Wro willen gaan informeren. Wellicht is het organiseren van een gezamenlijke bijeenkomst (zoals destijds ook in Maarssen is gehouden) een goede optie.

Onder verwijzing naar de notitie waarin als casus de tweede wegverbinding tussen Houten en Bunnik wordt beschreven, vraagt de heer Vos welke rollen de provincie ten aanzien van het RO-beleid moet ambiëren, wanneer er sprake is van een provinciaal belang. Mogelijkheden dienaangaande zijn:

- het ontwerpen van beleid
- regisseur
- ontwikkelaar
- beschermer

of

- reguleren
- stimuleren
- participeren.

De heer De Vries begrijpt dat het in deze casus gaat om de lokale afwikkeling van een verkeersprobleem in Houten. Indien Houten en de buurgemeente in gezamenlijkheid een oplossing kunnen vinden, dan is er geen provinciaal belang in het geding. Wanneer er tussen beiden geen overeenstemming wordt bereikt, is er overigens nog steeds geen sprake van provinciaal belang. Er kan alleen sprake zijn van een provinciaal belang, wanneer het om een provinciale weg gaat.

De voorzitter merkt op dat P.S. ook gebiedsontsluiting voorstaan en dat kan via gemeentelijke wegen worden bewerkstelligd. De vraag is hoe de provincie handelt, wanneer een gemeente de ontsluiting van een gebied achterwege laten.

De heer Jungen merkt op dat hier nadrukkelijk een provinciaal belang en een rijksbelang in het geding zijn, aangezien het ook gaat om een aansluiting op de A12.

Mevrouw Fokker wil in dit verband meer dan alleen maar een regisserende rol van de provincie. Immers, de provincie dient ook zijn uitgangspunten, vastgelegd in het streekplan, te bewaken.

De heer Kloppenborg kan zich voorstellen dat er inderdaad een provinciaal belang in het geding is, wanneer het gaat om de kwaliteit van de verkeersafwikkeling en om het behouden van de kwaliteit van het landschap.

Desgevraagd antwoordt mevrouw Van Cooten dat streekplan en andere provinciale beleidsdocumenten, zoals het SMPU, op elkaar aansluiten. Momenteel wordt het SMPU geactualiseerd, rekening houdend met de ontwikkelingen in het streekplan.

De heer De Gier merkt op dat een Beleidsregel, bv. over handhaving van de kwaliteit van landschappelijke waarden, moet worden vastgesteld en bekendgemaakt. Het college van G.S. heeft nu nog de bevoegdheid om van het streekplan af te wijken. Echter, een Structuurvisie is indicatief en dat impliceert dat daarvan niet hoeft te worden afgeweken. Toch beveelt hij nadrukkelijk aan om vooraf duidelijk te clausuleren dat G.S. ook van een Structuurvisie kunnen afwijken.

Van diverse zijden wordt aangegeven dat de provincie meerdere belangen nastreeft: het open landschap, landschappelijke waarden, verkeersontsluiting, goede mobiliteit, zoveel mogelijk beperken van nieuwe doorsnijdingen van het landschap e.a. Deze belangen kunnen op onderdelen strijdig met elkaar zijn.

De heer Snyders vindt de meerwaarde van de provincie vooral terug in het sturen op kwaliteit en in de helicopterview. Nogmaals verzoekt hij om een stroomschema.

De voorzitter constateert dat er in een gebied meerdere provinciale belangen in het geding kunnen zijn. De vraag is vervolgens hoe die belangen tegen elkaar moeten worden afgewogen.

De heer De Gier merkt op dat het in een Structuurvisie moet gaan om de hoofdlijnen van de ruimtelijke ontwikkelingen, dus op een hoger niveau dan een bestemmingsplan. Mobiliteit kan een provinciaal belang zijn maar de consequentie is niet dat de provincie zich met iedere aansluiting op het wegennet moet gaan bezighouden.

Overigens vindt hij de redenering, dat er een provinciaal belang zou gaan ontstaan zodra gemeenten er niet uit zouden komen, een merkwaardige.

De heer Vos verwijst naar de casus over de tweede wegverbinding tussen Houten en Bunnik. De rollen “ontwerper van beleid”, “regisseur”, “ontwikkelaar” en “beschermer” worden bijvoorbeeld door de provincie Noord Brabant gehanteerd, terwijl het “reguleren”, “stimuleren” en “participeren” het huidige voorkeursmodel is van de provincie Utrecht. Hij vraagt waar de voorkeur van P.S. in relatie tot de nWro naar uitgaat.

De heer Martens zou aan het Utrechtse model ook het “faciliteren” willen toevoegen. Overigens kan hij nu nog niet aangeven naar welk model zijn voorkeur uitgaat.

De voorzitter wil aan het Utrechtse model ook het “creëren” toevoegen.

Op een vraag van de heer Vos antwoordt de voorzitter dat het opstellen van een provinciaal bestemmingsplan wat hem betreft in de toekomst tot de mogelijkheden behoort.

Gehoord de discussie, concludeert de voorzitter het volgende:

- Voor wat betreft het sturingsmodel van de provincie, geeft de commissie er de voorkeur aan dat provincie en gemeenten in overleg tot een oplossing komen.
- Wanneer dat niet lukt, zal de provincie tot meer directe sturing moeten overgaan en zal er een licht sturingsmiddel worden ingezet. De commissie wil de zware sturingsmiddelen vooral als dreigmiddel achter de hand houden en daar terughoudend mee omgaan.

Mevrouw Van Cooten heeft eerder begrepen dat de commissie er geen bezwaar in ziet om een inpassingsplan door de provincie te laten opstellen. Zij vraagt hoe dat zich verhoudt tot voornoemde conclusie. Een inpassingsplan is nl. geen licht sturingsmiddel. Een inpassingsplan wordt opgesteld wanneer provinciale belangen moeten worden veilig gesteld. De heer Snyders laat weten dat Mooi Utrecht tegenstander is van het opstellen van een inpassingsplan.

Geconstateerd wordt dat het hier vooral om een “tempovraagstuk” gaat; sturingsmiddelen van de provincie Utrecht zullen ook qua gewicht gefaseerd moeten worden ingezet.

De voorzitter meent dat, wanneer de provincie als ontwikkelaar gaat optreden, dat tot gevolg kan hebben dat er ook door de provincie een inpassingsplan wordt ontwikkeld.

Mevrouw Van Gemert vraagt zich dan wel af wat dit inhoudt voor de samenwerking met de gemeentelijke partners.

Mevrouw Van Cooten antwoordt dat er in eerste instantie een aanwijzing aan twee gemeenten kan worden gegeven. Wanneer dat geen resultaat oplevert, kan er alsnog een inpassingsplan worden ontwikkeld.

De commissie vraagt of de instrumenten van de provincie in het kader van de nWro kunnen worden onderscheiden met daaraan gekoppeld rollen en doelen; kan er ambtelijk een voorzet worden geleverd?

Mevrouw Van Cooten vindt de nieuwe RO-instrumenten van de provincie weinig onderscheidend. Met alle instrumenten (aanwijzing, verordening, projectbesluit, inpassingsplan) kunnen dezelfde resultaten worden behaald. Met het oog op voorliggende casus is een provinciaal inpassingsplan wel het meest effectief, omdat dit weinig of geen afstemmingsproblemen oplevert.

6. Provinciaal belang

Onder verwijzing naar zijn memo van 29 november jl. licht de heer Vos toe dat er op grond van de richtinggevende beleidsuitspraken uit het streekplan 10 aandachtsgebieden met een provinciaal ruimtelijk belang zijn gedefinieerd:

1. een goed functionerende EHS
2. een goed waterhuishoudkundig systeem
3. een gedifferentieerde, duurzaam veilige en aantrekkelijke woonomgeving
4. een gedifferentieerde, duurzaam veilige en goed bereikbare werkomgeving
5. het behoud van cultuurhistorisch waardevolle gebieden
6. een vitaal platteland
7. het behoud van de landschappelijke variatie
8. een goede mobiliteit en bereikbaarheid
9. een aantrekkelijk aanbod aan recreatief-toeristische voorzieningen
10. thematisch belang.

Voor deze 10 aandachtpunten moeten de belangen worden onderscheiden in 3 categorieën:

Categorie 1 – provinciaal belang, inzet nro

Categorie 2 – stimuleren, faciliteren, subsidiëren, bestuursafspraken

Categorie 3 – gemeentelijke verantwoordelijkheid.

Ambtelijk is er voor het aandachtsgebied WATER reeds een verdeling in categorieën gemaakt.

De leden van de commissie nWro worden verzocht een dergelijke exercitie uit te voeren, aan de hand van richtinggevende beleidsuitspraken uit het streekplan, voor de aandachtsgebieden WONEN en de EHS.

Overigens zal er ambtelijk een voorzet worden gemaakt om de 10 aandachtsgebieden op grond van de richtinggevende beleidsuitspraken uit het streekplan in categorieën om te zetten. Het gaat hier om een beleidsneutrale omzetting.

De voorzitter vraagt om een duidelijke onderbouwing/weging van de omzetting van de richtinggevende beleidsuitspraken in de categorie-indeling; deze commissie zal zich daar vervolgens over gaan beraden.

De heer Vos zegt dit toe.

De heer Schulz licht vervolgens toe dat de 93 richtinggevende beleidsuitspraken uit het streekplan (en de 30 beleidsregels uit de Handleiding Bestemmingsplannen) het toetsingskader zijn voor G.S. bij de goedkeuring van de bestemmingsplannen. Deze worden in de Beleidslijn verwerkt.

Al die beleidsuitspraken hebben een verschillend gewicht; de een is zwaarder dan de ander en door middel van de categorie-indeling moet worden aangegeven of inzet van het nWro instrumentarium al dan niet noodzakelijk wordt geacht.

Daar waar beleidsuitspraken strijdig met elkaar zijn, zullen er door P.S. keuzes moeten worden gemaakt.

De handhavingbevoegdheid ligt bij de inspectie VROM. De provincies hebben geen handhavingstaak, maar kunnen de inspectie VROM zonodig vragen handhavend op te treden.

Het overzicht voor het aandachtsgebied **WATER**, met richtinggevende beleidsuitspraken uit het streekplan, verdeeld in categorieën, wordt puntsgewijs doorgenomen.

Mevrouw Van Gemert vraagt wie uiteindelijk verantwoordelijk is voor categorie 2 (stimuleren, faciliteren, subsidiëren, bestuursafspraken).

De heer Schulz antwoordt dat dergelijke acties op ambtelijk niveau door de provincie Utrecht zullen worden gemonitord.

Desgevraagd antwoordt hij dat Provinciale Staten t.z.t. een voorstel zullen ontvangen om als provincie expertise beschikbaar te stellen aan gemeenten, ook wanneer er géén provinciale belangen in het spel zijn.

EHS:

Niet op alle punten is er overeenstemming in de invulling van categorieën.

De voorzitter meent dat punt 6 (compensatiebeginsel) thuishoort in categorie 2, aangezien het hier in feite om een stimuleringsregeling van de provincie gaat.

De heer Kloppenborg vindt het compensatiebeginsel meer een opgelegde verplichting.

De heer Schulz geeft aan dat de provincie goedkeuring aan een gemeentelijk plan onthoudt, wanneer niet in voldoende mate in compensatie van natuurwaarden wordt voorzien.

Ambtelijk is men van mening dat punt 6, compensatiebeginsel, in categorie 1 thuishoort. Het gaat hier om een provinciaal belang. Veelal moet natuur/bos in een andere gemeente gecompenseerd worden, omdat dit in de eigen gemeente niet mogelijk is. Op voorhand kan de provincie ook een compensatiegebied aanwijzen.

WONEN:

Punt 6 (rode contour): de heer Snyders plaatst deze beleidsuitspraak in categorie 2; zo kan de provincie dit nog enigszins blijven bewaken. De voorzitter is het daar mee eens. De provincie streeft naar binnenstedelijke oplossingen en wil dat stimuleren.

De heer Martens sluit zich daarbij aan.

De heer Schulz merkt op dat de provincie binnen de rode contour niet op aantallen stuurt. Indien een gemeente meer woningen binnen de rode contour wil realiseren, dan is dat geen zaak voor de provincie.

De heer Martens wijst erop dat P.S. bepaalde ontwikkelingen in de woningbouw willen stimuleren (bv. de starterswoningen) en daarvoor worden ook gelden vrijgemaakt. P.S. sturen niet op aantallen woningen maar wel op tempo en woonmilieus. Z.i. hoort dit punt dan ook thuis in categorie 2.

Mevrouw Dik is eveneens van mening dat een beleidsuitspraak in categorie 2 thuishoort, wanneer er sprake is van een provinciale subsidie.

Gemeld wordt voorts dat wettelijke voorschriften op het gebied van de luchtkwaliteit, geluidshinder en flora en fauna ook bij het beleidsveld Wonen in acht moeten worden genomen.

Afgesproken wordt dat de argumenten van de commissieleden, om af te wijken van de ambtelijke indeling in categorieën, nog eens door de heren Schulz en Vos zullen worden gewogen.

10. Hoe verder

De volgende vergadering is gepland op 14 januari van 15.00-20.00 uur. Onderwerpen van bespreking zijn o.a.:

- Voorbereiding Beleidslijn (er komt een ambtelijke voorzet)
- Omzetting van richtinggevende beleidsuitspraken uit het streekplan in categorie-indeling; ambtelijk wordt er een duidelijke onderbouwing van de keuzes geleverd.
- Een matrix waarin de sturingsvisies en de rollen van de overheden zijn vervat.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.